

1. **Fenntarthatóságra nevelés - 4/2017 (FN 4/2017)**
2. **Komposztálás ünnepnapja 2017**
3. **Ingyenes diákújságíró képzés a fenntartható fejlődés témájában**
4. **Interkulturális kompetencia-fejlesztés iskolai környezetben**
5. **Tanulás levéltári - múzeumi környezetben (3 napos pedagógusműhely)**

1. Fenntarthatóságra nevelés - 4/2017 (FN 4/2017)

Az UNESCO, mint az ENSZ oktatással foglalkozó része, felhatalmazást kapott arra, hogy koordinálja és vezesse a 2030-as globális oktatási keretrendszert, részeként annak a globális folyamatnak, ami a szegénység felszámolására irányul a 17 fenntartható fejlődési célon (FFC, angolul: SDG) keresztül. Az Eszterházy Károly Egyetem Oktatáskutató és Fejlesztő Intézete elkészítette az UNESCO: Fenntartható fejlődési célok oktatása - Tanulási célok (2017) című kiadványának fordítását. Az eredeti angol nyelvű változat itt elérhető: <http://unesdoc.unesco.org/images/0024/002474/247444e.pdf>. A kiadvány elsősorban az oktatásban dolgozók számára készült útmutató. Mind a 17 FFC-hoz meghatározza a részletes tanulási célokat (**16 évesnél idősebb életkorra, fiatal felnőttkorra fókuszálva**), valamint témaköröket és tanulási tevékenységeket ajánl.

Az ökoiskolák és ökopedagógusok számára különösen érdekesnek tartjuk a dokumentumot, amely várhatóan egy évtizedre meghatározhatja a környezeti/fenntarthatóságra nevelésről folyó diskurzust. Ezért már a publikálás előtt részleteket osztunk meg az Ökoiskola Hírlevél olvasóival. Korábbi számainkban az alábbi Fenntartható Fejlődési Célok oktatásáról, tanulási céljairól, témakörökről és tevékenységekről már olvashattak:

1. FFC: A szegénység felszámolása
2. FFC: Az éhezés megszüntetése

Mindegyik FFC-hez a tanulási célokat kognitív, társadalmi-érzelmi és viselkedési területekre írjuk le.

A **kognitív területhez** tartoznak a tudás és gondolkodási képességek, amik szükségesek az FFC jobb megértéséhez, valamint ahhoz, hogy ezt a célt elérjük.

A **szociális-érzelmi terület** azokat a képességeket foglalja magába, amik az együttműködésben, tárgyalásokban, kommunikációban segítik a tanulót annak érdekében, hogy az FFC ügye előremozduljon, ezen kívül segítik az önfejlesztésben is az önreflexió, értékek, attitűdök és motiváció terén.

A **viselkedési terület** a cselekvési kompetenciákat írja le.

Ezenfelül minden FFC-hez javasolunk kiindulási témaköröket és pedagógiai megközelítéseket.

Tanulási célok a 3. FFC-hez – „Egészség és jóllét - Biztosítani az egészséges életet és előmozdítani a jóllétet mindenki számára minden korosztályban”

Kognitív terület

1. A tanuló ismeri az egészség, higiéné és jóllét meghatározásait, képes kritikusan tekinteni ezekre, valamint tisztában van azzal, hogy a nemeknek milyen jelentősége van az egészségben és a jóllétben.
2. A tanuló ismer a legsúlyosabb fertőző és nem fertőző betegségekről, a betegségek, fertőzések és idő előtti halálozások tekintetében legveszélyeztetettebb csoportokról és régiókról való tényeket és elemzéseket.
3. A tanuló tisztában van az egészség és a jóllét társadalmi-politikai-gazdasági vetületeivel, ismeri a reklámok hatásait és az egészséget és jóllétet elősegítő stratégiákat.
4. A tanuló érti a mentális egészség fontosságát. A tanuló tisztában van az olyan viselkedések, mint az idegengyűlölet, diszkrimináció és erőszakosság negatív hatásaival a

mentális és érzelmi egészségre, valamint azzal is, hogy az alkoholtól, dohányzástól és egyéb drogoktól való függőség milyen károsodásokat okoz az egészségben és jóllétben.

5. A tanuló ismer megfelelő megelőzési stratégiákat a jó fizikai és mentális egészség és a jóllét elősegítésére, ideértve a nemi és reprodukív egészséget és adatokat, a korai tüneteket és jelzőrendszereket, és a kockázatcsökkentést.

Társadalmi és érzelmi terület

1. A tanuló képes kapcsolatot teremteni a betegségtől szenvedőkkel, együtt érez velük a helyzetük és érzéseik miatt.

2. A tanuló képes kommunikálni az egészségről, ideértve a nemi és reprodukív egészséget és jóllétet is, érvelni tud a megelőzés érdekében, valamint az egészség és jóllét elősegítése mellett.

3. A tanuló másokat is biztatni tud arra, hogy döntsenek és tegyenek azért, hogy mindenki számára elérhető legyen az egészség és jóllét.

4. A tanuló képes kialakítani az egészség és jóllét holisztikus szemléletét, és tisztában van az ehhez tartozó értékekkel, hittel és attitűddel.

5. A tanuló képes személyesen is elköteleződni az egészség és jóllét kialakítása mellett saját maga, családja és mások érdekében, ideértve az egészségügyben és szociális ellátásban dolgozó önkénteseket és hivatásos dolgozókat is.

Viselkedési értékek

1. A tanuló képes az egészséges életvitelre napi szinten.

2. A tanuló képes egészséget elősegítő stratégiát tervezni, megvalósítani, értékelni és ezeket megismételni saját maga, családja és mások számára is, ideértve a nemi és reprodukív egészséget is.

3. A tanuló képes észrevenni, ha valaki segítségre szorul, vagy a maga vagy mások számára segítséget keres.

4. A tanuló képes nyilvánosan kérni az egészség és jóllét elősegítését, illetve az erre irányuló döntések mellé áll.

5. A tanuló képes keresni a megoldásokat az elérhető árú gyógyszerek és a gyógyszeripar magánérdekei közti konfliktusokban.

Javasolt témakörök a 3. FFC-hez – „Egészség és jóllét - Biztosítani az egészséges életet és előmozdítani a jóllétet mindenki számára minden korosztályban”

· Súlyos fertőző és nem fertőző betegségek.

· A veszélyeztetett csoportok és legveszélyeztetettebb régiók egészségügyi problémái, valamint annak megértése, hogy a nemi egyenlőtlenségek hogyan hatnak az egészségre és a jóllétre.

· Az egészség és jóllét elősegítésének közvetlen stratégiái, mint például oltások, egészséges ételmiszer, testmozgás, mentális egészség, orvosi konzultáció, oktatás, nemi és reprodukív egészségre vonatkozó oktatás, ideértve a terhesség megelőzést és a biztonságos szexet is.

· Az egészség és jóllét elősegítésének közvetett stratégiái (népegészségügy): például az egészségbiztosítás politikai programjai, elérhető árú gyógyszerek, egészségügyi ellátás, ideértve a nemi és reprodukív egészségre vonatkozó ellátást is, drog megelőzés, tudás és technológia átadása, szennyezés és kibocsátás csökkentése, kockázatcsökkentés.

· Az életminőség, jóllét és boldogság filozófiai és etikai elvei.

· Nemi és reprodukív egészségre vonatkozó oktatás, ideértve a családtervezést is.

· HIV betegek, más betegséggel és mentális zavarokkal élők iránti diszkriminatív attitűdök.

· Közúti balesetek.

· Túlsúly és elhízás, mozgásszegény életmód, egészségtelen étkezés.

· Vegyszerek, szennyezés, levegő, víz és talaj szennyezettség.

Ötletek tanulási megközelítéshez és módszertanhoz a 3. FFC-hez – „Egészség és jóllét - Biztosítani az egészséges életet és előmozdítani a jólétet mindenki számára minden korosztályban”

- Információs pult felállítása a településen például „Nemzetközi AIDS nap” alkalmából (december 1.)
- Videó filmek megtekintése egészséget elősegítő viselkedésekről (például óvszer használata biztonságos szex érdekében, drogárúsítók visszautasítása).
- Részvétel etikai, reflektív esszé írásában és/vagy beszélgetésben, ami arról szól, hogy mit is jelent az egészség és jóllét.
- Kapcsolatteremtés súlyos betegekkel, drogfüggőkkel és másokkal, a történeteiken keresztül (story telling).
- Egészség megőrző és betegség megelőző műhelymunkák szervezése (például testmozgás, egészséges ételek készítése, óvszer használat, szúnyogháló használata, vízzel terjedő betegségek okozóinak kimutatása és kezelése).
- Helyi és világjárványokról szóló projektek – siker és kihívás (malária, Zika, Ebola stb.).
- Felmérésen alapuló projekt a következő témában: „Jó dolog-e tovább élni?”

A következő számban a 4. FFC-t mutatjuk be az UNESCO kiadvány alapján, tárgya: **Minőségi oktatás.**

2. Komposztálás ünnepnapja 2017 Egészséges talaj, egészséges étel! Komposztálj!

Immáron hatodik alkalommal szeretnénk októberben Veletek együtt megtartani a Komposztálás Ünnepét. Célunk a szerves hulladékok – más néven zöld javak – mennyiségének csökkentése és körforgásban tartása! További célunk, hogy ezt a tevékenységet az oktatásba is beemeljük úgy, hogy élmény legyen a tanulás! Csatlakozzatok ti is az országos Komposztálás Ünnepé mozgalmunkhoz! Óvodai és iskolai csoportok, közösségi kertek illetve képzőművészeti alkotó közösségek jelentkezését várjuk! Bármilyen a komposztálás témájához kapcsolódó tevékenységgel lehet pályázni. A 2016-os Komposzt Ünnep beszámolója [ide kattintva](#) érhető el.

Jelentkezési határidő: **2017. október 10.** A **jelentkezési lap kitöltéséért [kattints ide.](#)**

Idén is teszünk kategóriánként egy-egy témajavaslatot:

Javaslat óvodai csoportoknak

Komposztálás pozitív hatásainak bemutatása plakátokon keresztül, ahol a gyerekek meríthetnek eddigi tapasztalataikból (amit az óvodai komposztálás során tapasztaltak, vagy az erdei avar vizsgálatok tapasztaltak) vizuálisan bemutathatják komposztálás fontosságát.

Közösen alkossátok meg például:

- hogyan lesz a zöld javakból humusz majd abból ismét táplálék
- számotokra mit jelent a talaj, a benne lévő élet, a komposztálás...
- a víz szerepe a komposztálásban: mi lesz, ha túl sok és mi történik, ha túl kevés a víz?

Ajánló: <http://www.humusz.hu/komp/ovodaknak>

Javaslat iskolai csoportoknak

A komposztálás nem csak a természettudományokban jelenhet meg, szélesítsük ki a szemléletünket, legyen téma a humán tantárgyakban is!

Írj mesét, alkoss verset avagy használj fel már kész műveket a téma megismertetésére!

Ajánló: Ágrólszakadt Tóbiás: <http://humusz.hu/komp/tantargyak#tobias>

Ajánló: <http://www.humusz.hu/komp/iskolaknak> valamint <http://www.humusz.hu/komp/tantargyak>

Javaslat közösségi kerteknek

A komposztálás folyamatának megismertetése a közösségi kertekben valamely interaktív foglalkozás keretében. Javasoljuk, hogy közeli óvodákkal, iskolákkal is keressék a kapcsolatot, ahol még nem komposztálnak!

Ajánló: <http://www.humusz.hu/komp/civil-szervezeteknek>

Javaslat képzőművészeti alkotóközösségeknek

"Komposztálj! Építs egy jobb jövőt!" ebben a témában plakát készítésére kérjük fel az alkotókat, alkotóközösségeket. Ez a téma szerepel egyébként a 2018-as nemzetközi komposzt tudatos héten is, így az elkészült pályamunkákat akár nemzetközi szinten is megmérettethetik az alkotók. Ajánló: <http://compostfoundation.org/ICAW-Poster-Contest>

A részvétel feltétele az **október 10-ig történő jelentkezés.**

A komposztálást népszerűsítő tevékenységeket, eseményeket még az októberi hónap folyamán el kell végezni, majd az ezekről készült beszámolók alapján kerül sor az elbírálásra. Természetesen fontos szempont hogy a komposztálást ti magatok is folyamatosan végezzétek!

Beszámolók beküldése

A beküldendő beszámolók tartalmazzanak egy 1-2 oldalas írásos dokumentumot, valamint külön csatolmányként várjuk az események során készült fényképeket (3-7 db, jó minőségű, megfelelő megvilágítású, jpg formátumú kép) Beküldésekor tüntessék fel az e-mailben az intézmény / közösségi kert nevét, a felkészítő pedagógust / csoportvezetőt és a pályázó csoportot, annak létszámát is.

A posztert készítő művészeti alkotóközösségek plakátjainak mérete álló A2-es nagyságú legyen, jpg formában küldjék meg email címünkre.

Beküldési cím: komposztunnep@gmail.com

Beküldési határidő: **2017. november 26.**

Eredményhirdetés: 2017. december 18.

További tájékoztatás kérhető a komposztunnep@gmail.com e-mail címen vagy a +36 1 386 2648 telefonszámon.

Díjazás

Óvodai / Iskolai /közösségi kerti / alkotóközösségi kategóriákban díjazzuk a legkreatívabb pályamunkákat. A nyeremények az Oázis Kertészet www.oasis.hu, Nádland Kft www.nadland.hu felajánlásából kerülnek ki. Az óvodások, kisiskolások számára a Magyar Földtani és Geofizikai Intézet ajánlotta fel a „Te és a Talaj” című színező és foglalkoztató füzetet.

Az alkotóközösségek pályamunkáit kiállítjuk a Humusz Ház oktatótermében, a legjobbat pedig azzal jutalmazzuk, hogy a 2018-as Komposztünnepet az ő plakátjuk segítségével hirdetjük meg.

Ha még csak most ismerkedsz a komposztálás témakörével, néhány gondolat, hogy miért éri meg belevágni:

- csökken a háztartási hulladék mennyisége,
- növényeink egészségesebbek és szebbek lesznek,
- a természet körforgását modellezzük a kertünkben, udvarunkon,
- több időt tartózkodunk a friss levegőn,
- kertészeti ismereteink mélyülnek.

Nézz körül a komposztalj.hu honlapon, és legyél **szerves** része a programnak!

3. Ingyenes diákújságíró képzés a fenntartható fejlődés témájában

Az Anthropolis Egyesület a nemzetközi EAThink2015 projekt keretében, ingyenes diákújságíró képzést hirdet. A programra jelentkezhetnek általános iskola felső tagozatos és középiskolás csoportok. Az ideális csoportlétszám 10-15 fő. A képzést a magyarországi iskolai helyszínen szakértő oktató tartja meg, megállapodás szerinti időpontban, tervezetten 4, egyenként 45 perces alkalommal, amelyben a diákok, illetve az érdeklődő tanárok bevezetést kapnak az online újságírás műfajába, formai követelményeibe, illetve elkészítik saját cikkeiket, amelyeket a projekt honlapján publikálunk (<http://eathink2015.org/hu/category/blog-hu/>).

A képzés kérdéskörei és felépítése a következő:

- Mitől lesz érdekes egy írás?
- Hogyan születik meg az ötlet a cikkemhez? Honnan szerezzek információt?
- Hogyan fejlődhet ki a saját írói stílusom?
- Hogyan készítek interjút? Hogyan kérdezzek?
- Mi a különbség a saját vélemény publikálása és a tényközlés között?
- A foglalkozásokon mindig lesznek írásos feladatok, amelyeket majd otthon kell befejezni.

Az induló képzések száma korlátozott, így a beérkező jelentkezők közül az időbeni elsőbbség alapján tudjuk kiválasztani az iskolákat. A képzés semmilyen előképzettséget nem igényel. A képzések megtartására 2017. december 15-ig van mód, az oktatóval egyeztetett időpontokban. A képzés az iskolák és a résztvevők felé semmilyen költséget jelent.

Kérjük, küldje el jelentkezését az eathink.anthropolis@gmail.com címre, megnevezve az iskolát, a diákcsoport életkorát és a várható résztvevők számát.

Bán Dávid, projektkoordinátor, Anthropolis Egyesület

4. Interkulturális kompetencia-fejlesztés iskolai környezetben

Az Artemisszió Alapítvány az idén még egy alkalommal interkulturális képzést szervez oktatási területen dolgozók számára.

Hogyan tudsz tanárként helytállni egy kulturálisan sokszínű osztályban? Hogyan tudod elősegíteni, hogy a diákok jobban megismerjék egymás kulturális értékeit? Ha munkád során felmerültek már benned hasonló kérdések, jelentkezz oktatási szakembereknek szóló akkreditált képzésünkre **OKTÓBER 13-ig**.

A **hatnapos bentlakásos** képzés a résztvevők számára **ingyenes** (vidéki résztvevők számára utazási költséget is biztosítunk).

A képzés akkreditált, a pontértéke: 60.

Mikor? 2017. okt. 26-27., nov. 16-17. és nov.30-dec.1.

Hol? Közép Európai Egyetem Konferencia Központ

Jelentkezési határidő: 2017. október 13.

A kiválasztás a jelentkezési lapon megfogalmazott célok és motivációk alapján történik.

Jelentkezési lap: <http://tinyurl.com/y9fq7qgc>

Németh Andrea (képzési vezető)

Mobil: 06 70 420 7362

[1085 Budapest, Pál u. 6.](http://www.artemisszio.hu)

Tel: +36 1 413 6517

www.artemisszio.hu

5. Tanulás levéltári - múzeumi környezetben (3 napos pedagógusműhely)

Ideje: 2017. október 17-18-19.

A Magyar Zsidó Múzeum és Levéltár 3 napos, országos múzeumpedagógiai szakmai tapasztalatcserét és műhelybeszélgetést szervez pedagógusok számára. A program segíti a múzeumi tanulást és az iskolai feldolgozást; valamint az eligazodást a levéltárak, múzeumok kínálatában, egy-egy tantárgyhoz, a NAT céljaihoz, illetve a helyi tantervhez igazítani a látogatást.

A műhelybeszélgetésre olyan pedagógusokat várunk, akik a levéltárat és a múzeumot (a kiállítást és az épületet is) komplex tanulásszervezési helyszíneként tervezik „használni,” beépíteni a tanórába.

Feldolgozni tervezett témáink: projekt, témanap, témahét, kutatás alapú tanulás levéltárban vagy múzeumban; a tapasztalati tanulás fontossága, a kiállítás mint tanulási környezet, helytörténet és helyidentitás erősítése a levéltárak által, 21. századi technológia a múzeumban (látványraktár, digitális adatbázis, okos eszközök).

A program harmadik napját az új állandó kiállításban tervezzük tölteni **terepgyakorlaton**, ahol minden résztvevő lehetőséget kap az állandó kiállításon egy témanap, projekt vagy kutatás alapú tanulás előkészítésére, amit saját iskolája, osztálya számára tervezhet.

Meghívott vendég előadók:

- dr. Apáti Anna Zita, főlevéltáros, Magyar Nemzeti Levéltár
- dr. Düll Andrea, tanszékvezető habilitált egyetemi docens, ELTE Gazdaság- és Környezetpszichológia Tanszék
- Káldy Mária, főtanácsadó, MOKK, Szabadtéri Néprajzi Múzeum
- Saly Erika, környezeti nevelési szakértő, pedagógiai fejlesztő, EKE-OFI Iskola- és Módszertanfejlesztő Központ

Időpont: 2017. október 17-18-19-én, minden nap 10:00-17:00

Helyszín: Magyar Zsidó Múzeum és Levéltár

A **jelentkezéseket** 2017. október 10-ig várjuk az alábbi email címen: muzped@milev.hu, 061-413-5500/158

A részvétel **ingyenes**. A résztvevők számára ebédet és a szünetek közben büfét biztosítunk.

Kérjük, a megjelenésre küldött híreket Word formátumban küldjék! Köszönjük.

A hírlevélben megjelent hírekkel kapcsolatos véleményeket, észrevételeket várjuk a varga.attila@ofi.hu, vagy a saly.erika@ofi.hu címre.

Mielőtt kinyomtatná ezt az email-t, kérjük, gondoljon környezetére! Before printing this e-mail, please consider environment protection!